

Der ikke noget så lærerigt som en god leg

Hans Henrik Knoop

Lektor, Aarhus Universitet

Ekstraordinær Professor, North-West University, SA

Vi fødes med oplevelsen af,
at verden grundlæggende er interessant,
og med lyst til at lære den at kende!

Photo: Hans Henrik Knoop, 2012

Hans Henrik Knoop , 2023

Leg er elementært livsbekræftende!

A scenic landscape photograph taken at sunset or sunrise. In the foreground, two dogs are standing on a grassy bank: a white dog with brown patches on the left and a black dog on the right. The middle ground features a calm body of water reflecting the golden light of the sun. In the background, an industrial facility with a tall smokestack is visible on the left, and a few people are standing on the far bank. The sky is filled with soft, colorful clouds.

Alle 6.000 pattedyrarters unger leger

Photo: Hans Henrik Knoop, 2024

Hans Henrik Knoop, 2024

Photo: Hans Henrik Knoop, 2008

Tænk på dine bedste legeoplevelser
fra din tidlige barndom.
Hvor var de voksne?

Det er nødvendigt, at gøre sig umage,
for at noget går så let som en leg!

**Børn VIL livet
– helt
grundlæggende!**

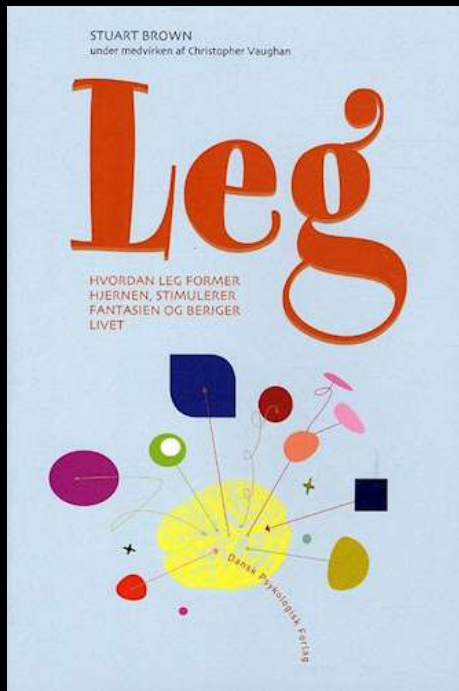
Hans Henrik Knoop , 2023

“Curious learning not only makes unpleasant things less unpleasant - but also makes pleasant things more pleasant.”

- Bertrand Russell

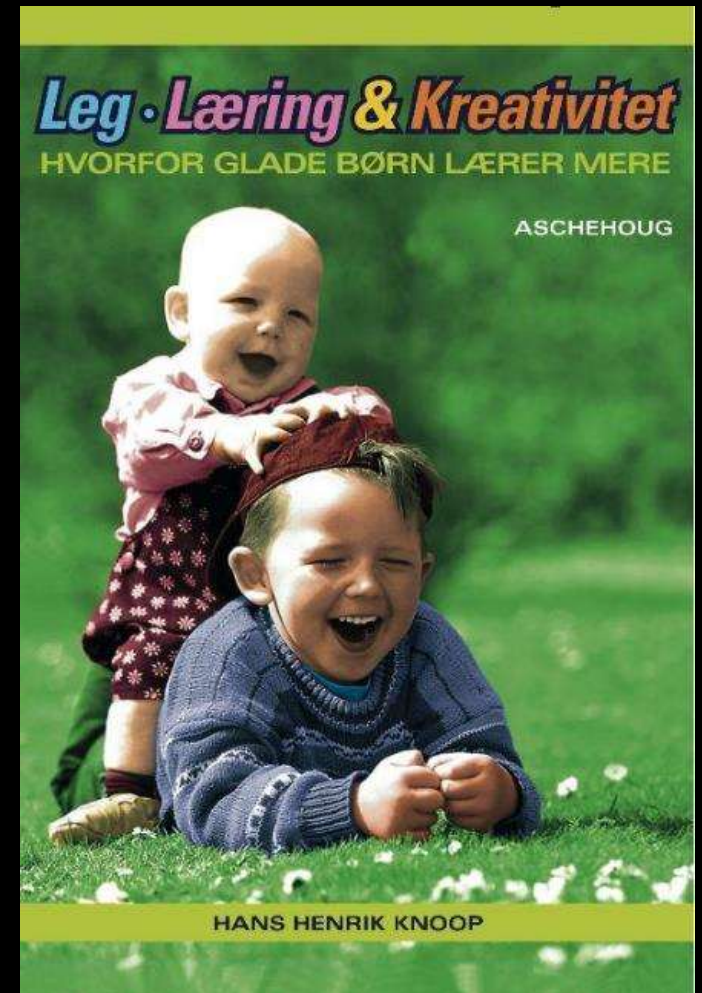

Lær mere om leg her:

TED-Talk om leg og sundhed:

https://www.ted.com/talks/stuart_brown_play_is_more_than_just_fun?language=da

Det er især barnets **OPLEVELSER**,
som afgør, hvad barnet lærer.

Ikke alverdens
pædagogiske intentioner 😊

**Stærke oplevelser/følelser
giver klæbehjerne.**

Enhver læreproces kan
forstærke eller svække
lysten til at lære mere.

Der er intet godt ved
at miste lysten til at lære.

Det gør blot livet
gråt og perspektivløst.

(DCUM: Knoop et. al, 2016)

**Der er ALTID
tvingende forhold/strukturer.**

**Det afgørende for leg og læring er,
om forholdene/strukturene opmuntrer
til originalitet/kreativitet.**

Photo: Hans Henrik Knoop, 2013

Flow:

Når leg, læring og kreativitet
går op i en højere enhed!

Du har kun
ca. 120 bits opmærksomhed
pr. sekund.

Brug dem godt!

Koncentreret behovstilfredsstillelse
er generelt mere tilfredsstillende
end **distraheret** behovstilfredsstillelse.

Tænk på stress som din (og barnets)

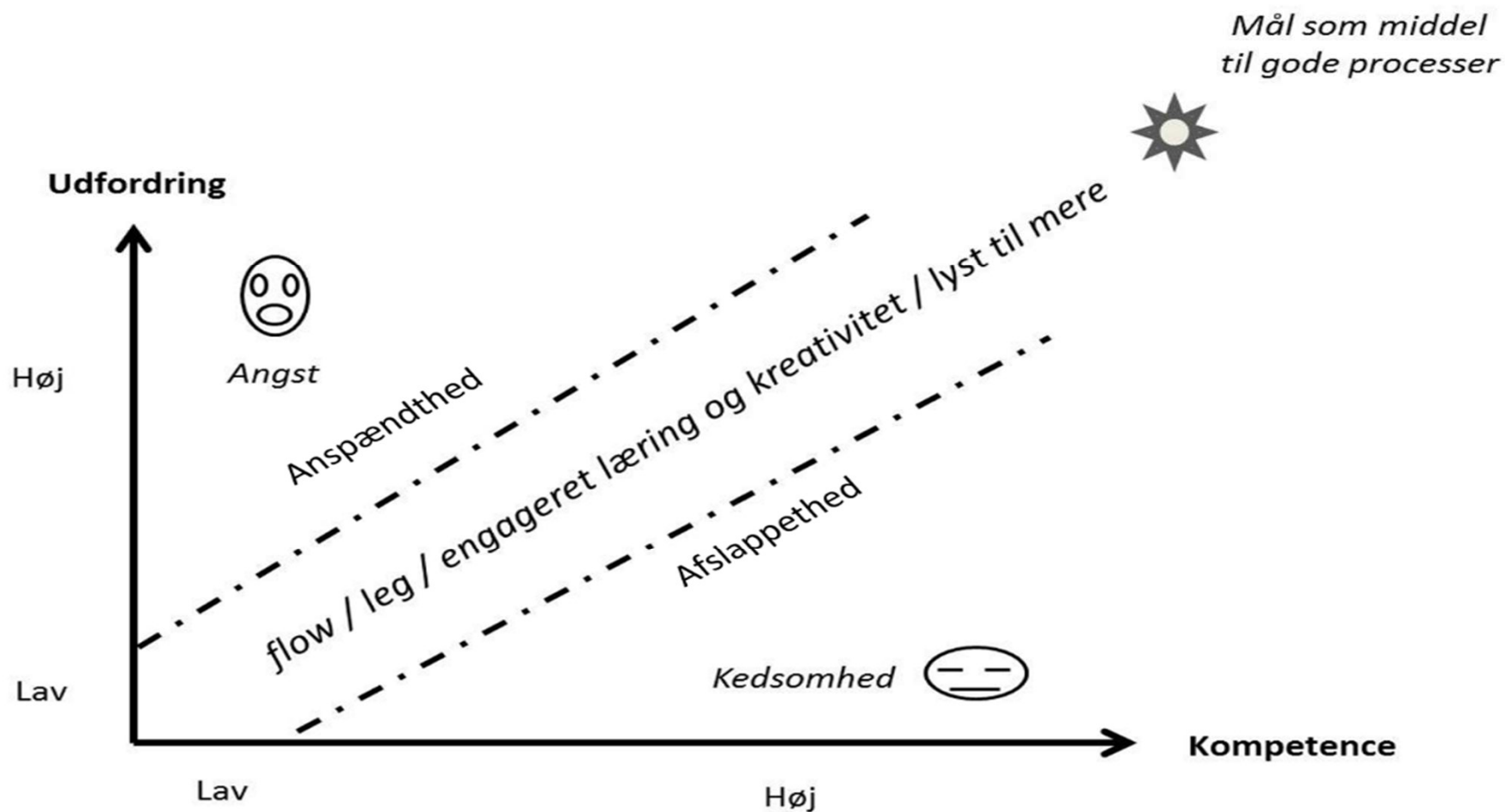
VEN

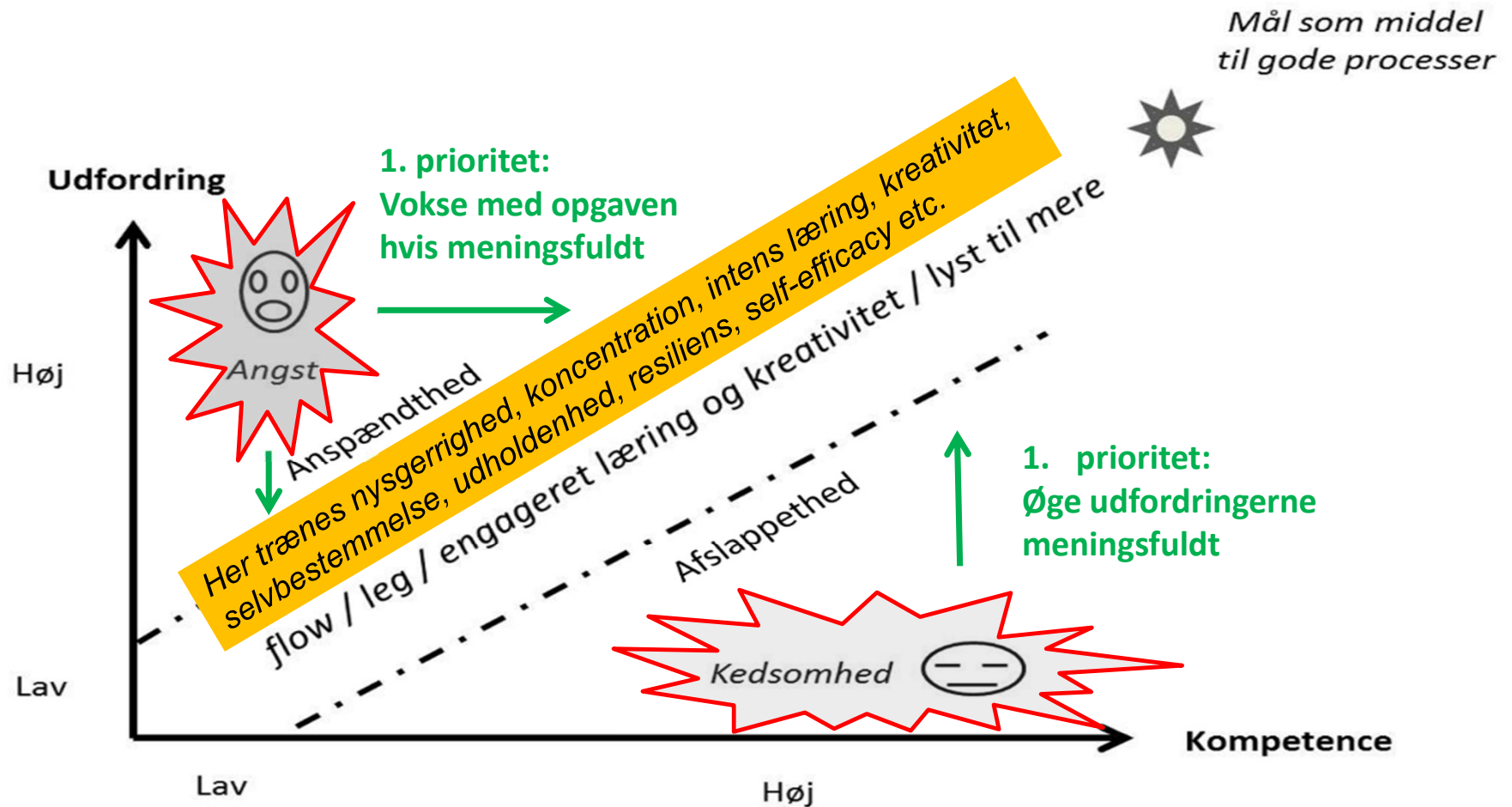
Stressen må bare ikke blive for voldsom
(så du bliver fobisk)

og heller ikke for langvarig
(så du bliver træt og udkørt)

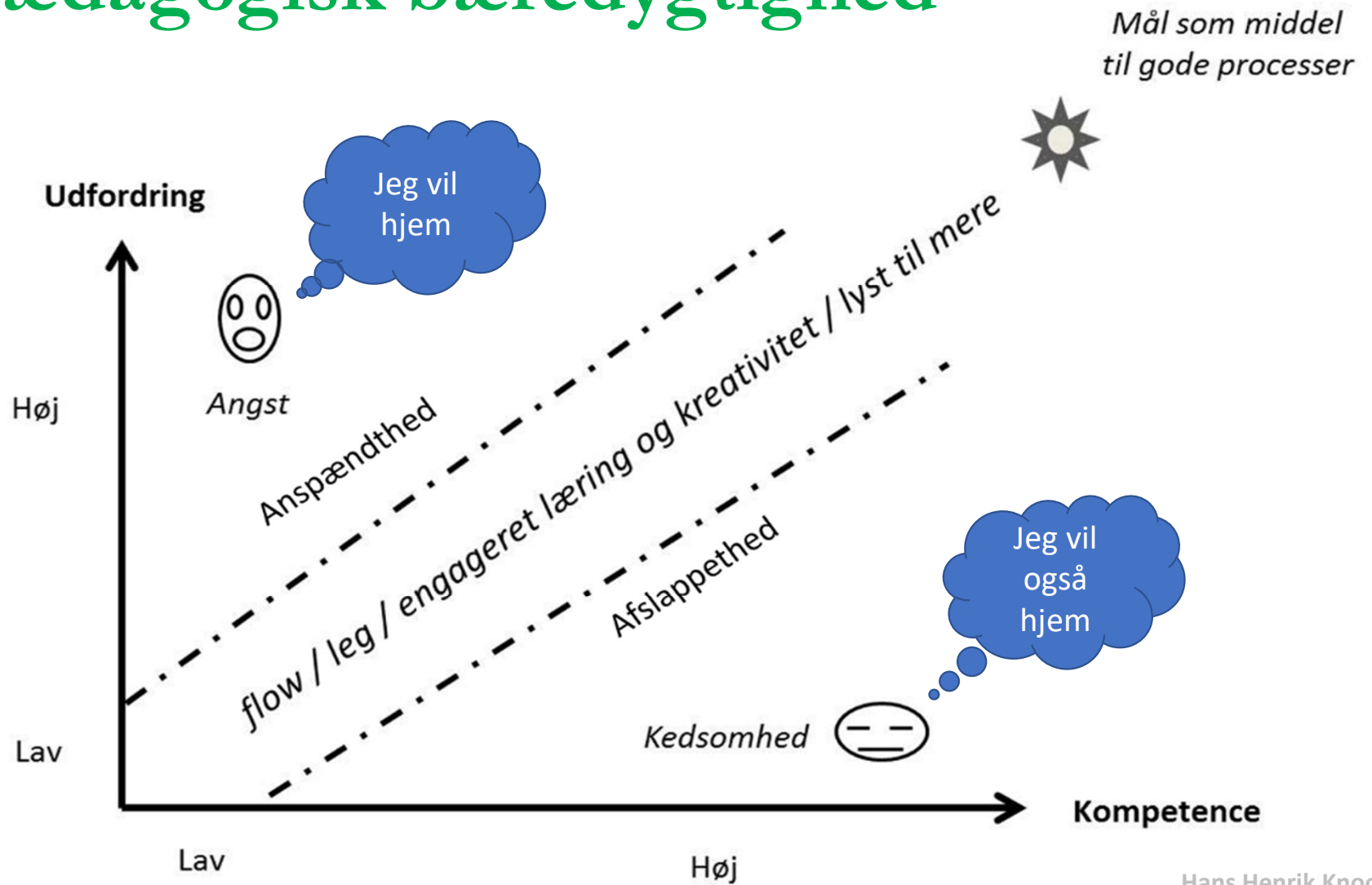
Flow: Psykologisk bæredygtighed

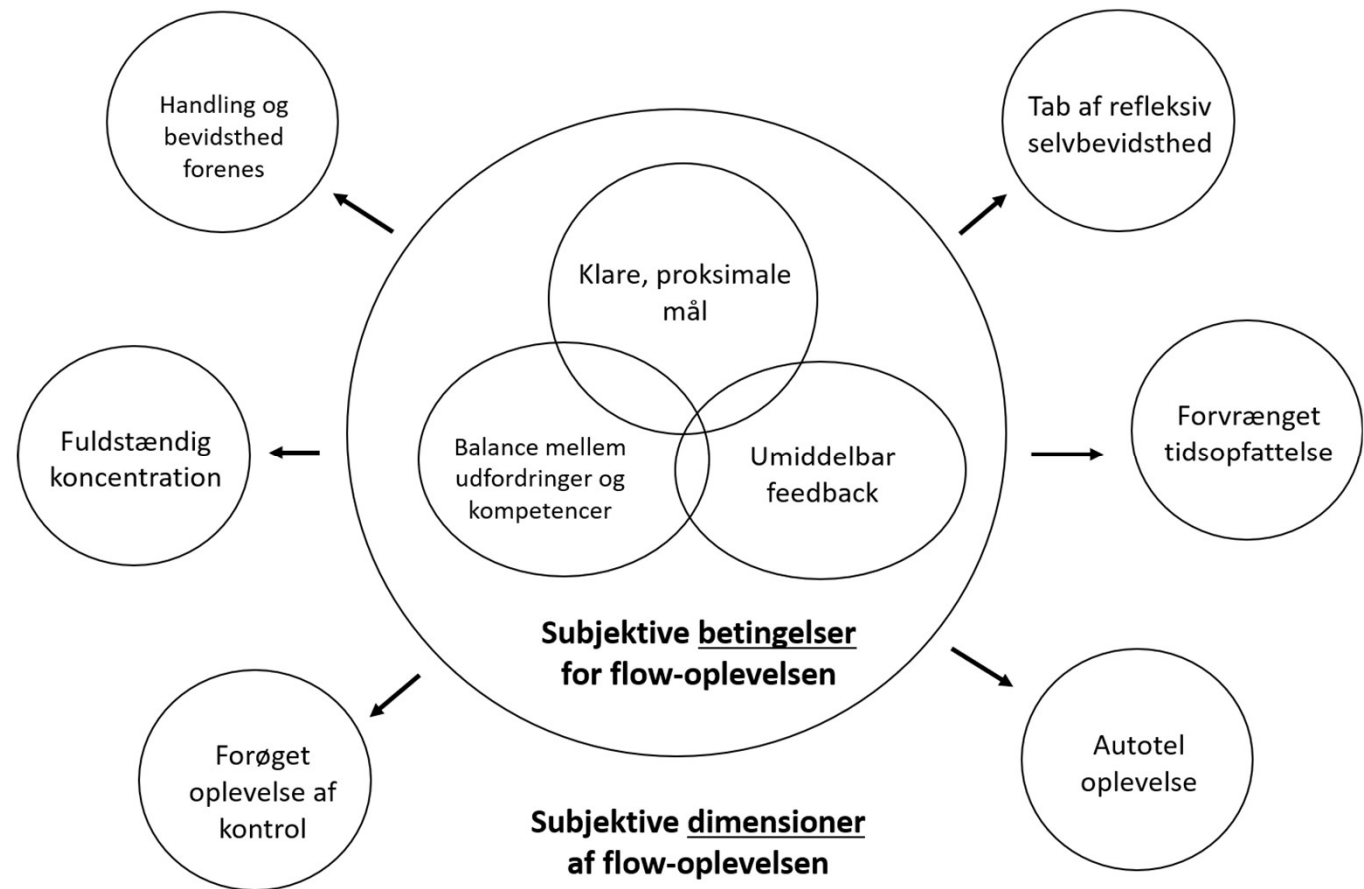
Flow: Psykologisk bæredygtighed

Flow: Pædagogisk bæredygtighed

Flow: Subjektive betingelser og dimensioner

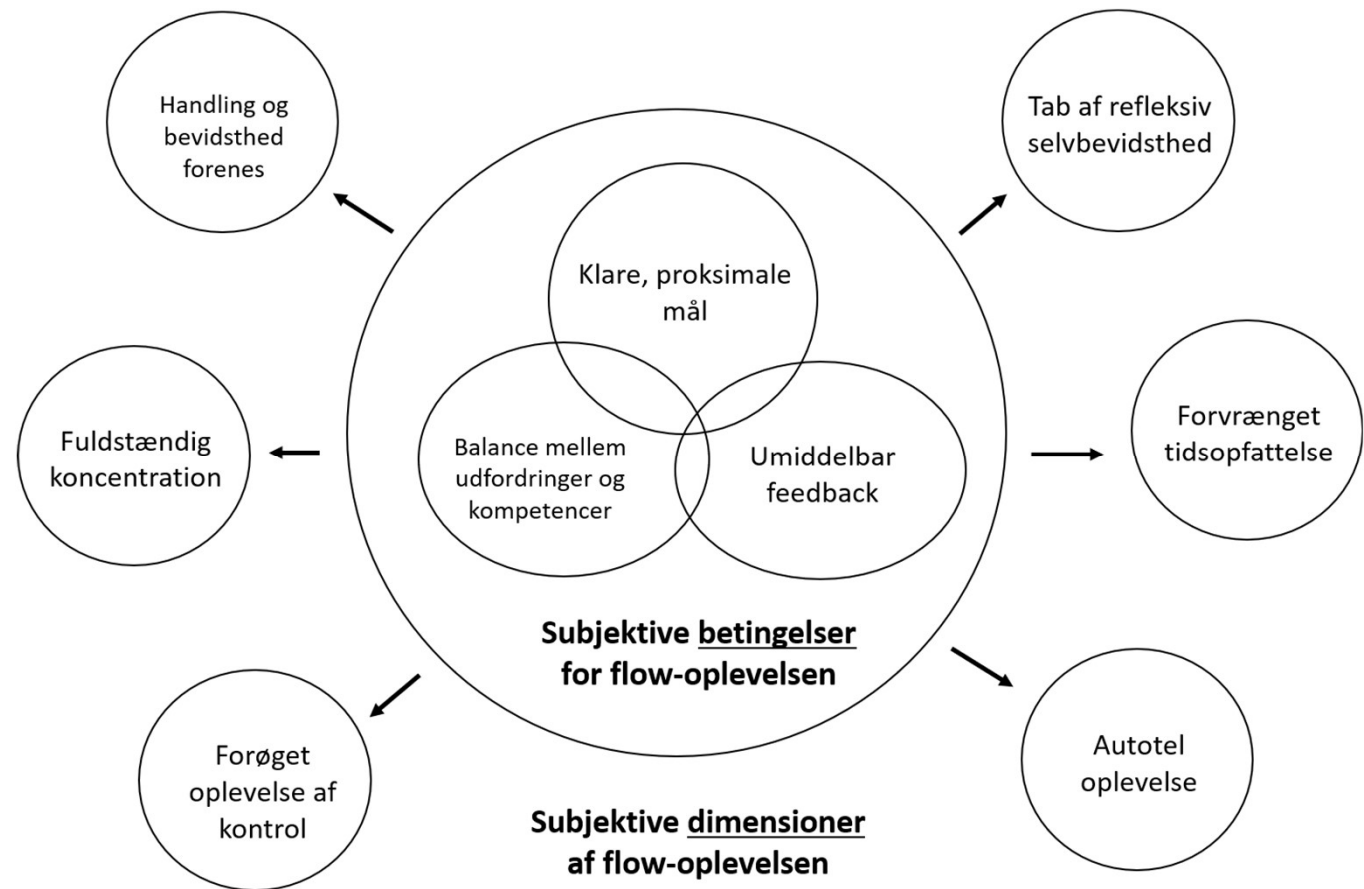

Forholdet mellem flowoplevelsens dimensioner og betingelser (Knoop, 2022, bearbejdet efter Nakamura et al., 2019).

Flow: Subjektive betingelser og dimensioner

Forholdet mellem flowoplevelsens dimensioner og betingelser (Knoop, 2022, bearbejdet efter Nakamura et al., 2019).

Flow: Subjektive betingelser og dimensioner

- **Betingelser for flow**

- Konkrete mål der fungerer som midler til gode processer
- Fleksible muligheder for afstemning af udfordringer og kompetencer
- Feedback-kultur som fremmer tryghed ved at give og modtage feedback

- **Dimensioner af flow**

- Man er fuldstændig fordybet i aktiviteten.
- Man oplever ikke irrelevante forstyrrelser.
- Man oplever at have kontrol over situationen/sværhedsgraden – og ikke at være bekymret om noget.
- Man er selvforglemmende.
- Man oplever, at tiden går hurtigere.
- Man oplever, at aktiviteten bliver et mål i sig selv, og at gerne må fortsætte.

Oplever I dette
i hverdagen?
Hvordan kunne
det ske oftere?

Flow-fremmende kompetencer

- **Vedr. flow-betingelser**

- Kompetencer vedr. initiativ, selvstyring og ansvarlighed
- Kompetencer vedr. udvikling af inspirerende mål
- Kompetencer vedr. forståelse og navigation i forhold til regler
- Kompetencer vedr. afstemning af sværhedsgrad
- Kompetencer vedr. at give og modtage feedback på hensigtsmæssige måder

- **Vedr. flow-dimensioner**

- Kompetencer vedr. koncentration, fordybelse, undgåelse af distraktion
- Kompetencer vedr. udholdenhed og meningsfuld selvdisciplin

*Lærer børnene
dette hos jer?*

*Kunne noget
gøres endnu
bedre?*

Problemer er stressende
og dermed også dine venner,
hvis bare de ikke bliver for
voldsomme og langvarige.

Og heldigvis er det sådan at:

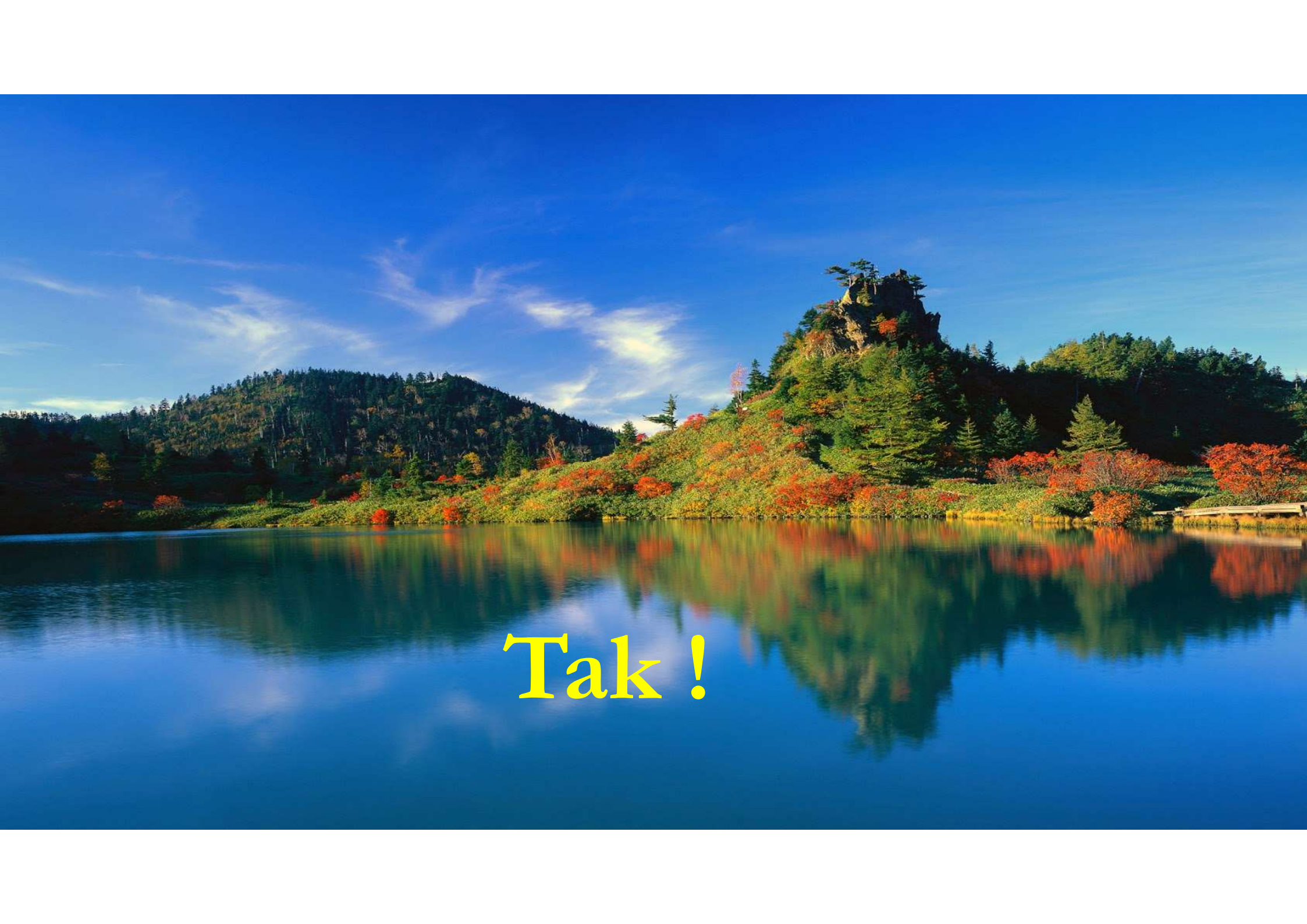
1. Der vil altid være problemer.
2. Problemer kan løses.
3. Løsninger skaber nye problemer.
4. Nye problemer kan også løses.
5. Leg er livslang, livsbekræftende problemløsning.

Photo: Hans Henrik Knoop, 2012

Hans Henrik Knoop, 2012

Tak !

Summa summarum:

Den legeprægede tilstand er
elementært livsbekræftende, fantastisk lærerig og
kreativ – og den kan ikke fjernstyres.

Derfor er det helt afgørende at inddrage børn,
tage deres perspektiver alvorligt,
og give dem medbestemmelse i hverdagen,
hvis de skal kunne trives godt!

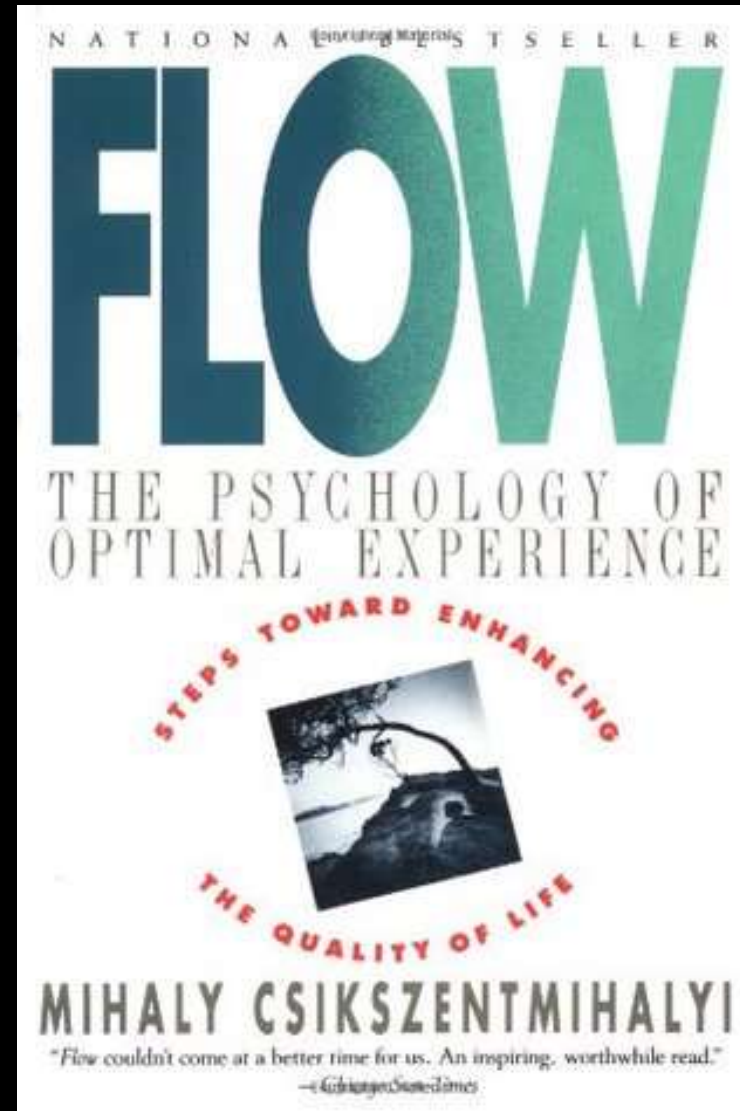

Photo: Hans Henrik Knoop, 2012

Læs mere om flow her:

Introduktionsartikel om Flow:

<https://apoteket-online.dk/artikler/flow-hele-livet#>

Læs mere her

